

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdlila a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: H. S.**, zastoupen JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou, se sídlem Žitná 45, Praha 1, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 10. 2004, č. j. 48 Az 169/2004 - 21,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- III.** Odměna advokátce JUDr. Ireně Strakové **se určuje** částkou 2400 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 16. 6. 2004, č. j. OAM - 5913/VL - 07 - P17 - 2003, nebyl žalobci (dále jen „stěžovatel“) udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a bylo rozhodnuto, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil především tím, že stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by mohl být ve své vlasti vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu a poukázal na zjištění,

že stěžovatel z vlasti vycestoval především kvůli problémům, které měl v době svého podnikání. Žalovaný se rovněž zabýval stěžovatelovými výpověďmi vztahujícími se k období jeho studia na vysoké škole a s tím souvisejícím uplatňováním politických práv a svobod, konkrétně jeho účastí na stávce studentů a odložení státních zkoušek, přičemž nedovodil žádné konkrétní negativní dopady na jeho osobu. Neshledal ani důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. Posoudil existenci překážek vycestování cizince, jak vyplývá z § 28 zákona o azylu, přičemž nedospěl k závěru, že by byl stěžovatel v případě návratu do vlasti ohrožen na životě ve smyslu § 91 odst. 1 zákona o azylu, a proto u něj neshledal existenci překážek vycestování.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu ke Krajskému soudu v Praze, v níž bez bližší specifikace uvedl, že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav, rozhodoval na základě neúplných důkazů a jeho rozhodnutí nevyplývalo ze zjištěných podkladů. Svou zemi opustil ve velmi tíživé osobní situaci za okolností popsaných v pohovoru ve věci azylu, v níž nebylo reálné domáhat se pomoci ze strany kompetentních státních orgánů či jiných institucí.

Rozsudkem krajského soudu, blíže označeným v záhlaví tohoto rozsudku, byla stěžovatelova žaloba zamítnuta. Dle názoru soudu žalovaný dospěl k odpovídajícímu závěru, že stěžovatel nebyl v zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Vycházel přitom z Informací o postavení osob ruské národnosti na Ukrajině z databanky ČTK, zpráv Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv ze dne 25. 4. 2004 a materiálu Ministerstva Velké Británie - Hodnocení země - z října 2002 a z dubna 2003. Žalobce nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace, žádnou politickou činnost nevyvíjel a nebyly u něj prokázány negativní dopady způsobené jeho účastí na stávce v době studií. Vyslovenou domněnku o problémech při hledání zaměstnání z důvodu jeho ruské národnosti nelze považovat za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu a problémy při jeho podnikání se týkají soukromých osob a nelze je považovat za důvod pro udělení azylu. Žalovaný zhodnotil veškeré skutečnosti uváděné stěžovatelem a v řízení postupoval v souladu se správním řádem; za objektivní a dostačující pro posouzení důvodnosti žádosti o azyl považuje informace hodnotící situaci v zemi původu stěžovatele. Krajský soud se ztotožnil i se závěrem žalovaného ohledně neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu, neboť jej shledal v souladu se zákonem. Žalovaný postupoval v souladu s § 91 zákona o azylu, když v případě stěžovatele neshledal existenci překážek vycestování, neboť při posouzení existence překážek vycestování žalovaný vycházel z výše zmiňovaných zpráv o stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, a dospěl k názoru, že stěžovatel k osobám ohroženým skutečnostmi zakládajícími překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu nenáleží.

Stěžovatel napadl rozsudek včas podanou kasační stížností, v níž se domáhá zrušení rozsudku krajského soudu a výslovně uplatňuje kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), s odůvodněním, že skutková podstata, z níž žalovaný vycházel, nemá oporu ve spisech a je s nimi v rozporu, současně požádal o ustanovení bezplatného zástupce z řad advokátů. Soudem ustanovená advokátka pak v doplnění kasační stížnosti zúžila důvody kasační stížnosti na důvody ve smyslu § 103 písm. b) a d) s. ř. s., přičemž uvedla, že soud nezjišťoval stav dodržování lidských práv z informací databáze ČTK a ze Zpráv Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv a materiálů Ministerstva vnitra Velké Británie, ani jiných obdobných zpráv z neveřejného sektoru, ale pouze automaticky zamítl žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou. Porušení práva na spravedlivý proces spatřuje v tom, že stěžovatel nedostával

rozhodnutí soudu ve své mateřštině, a bylo tak ztíženo jeho procesní postavení. V závěru kasační stížnosti vyjádřil obavu z nuceného opuštění České republiky a následného odjezdu do Ukrajiny, kde mu hrozí vážné nebezpečí z politických důvodů, a požádal o odkladný účinek napadeného rozhodnutí krajského soudu.

Žalovaný ve svém vyjádření k obsahu kasační stížnosti popřel její oprávněnost, neboť se domníval, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy a plně odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněné ve správním řízení. Dále žalovaný podotkl, že kasační stížnost a její doplnění směřovaly do postupu soudu, proto se k nim blíže vyjádřil a setrval na svém stanovisku, že správní rozhodnutí bylo řádně odůvodněné. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání jejího odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). V podání namítal kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a ž d) s. ř. s., zúžené prostřednictvím ustanovené právní zástupkyně v doplnění kasační stížnosti na důvody dle § 103 písm. b) a d) s. ř. s a formálně specifikované o konkrétní skutkové a právní důvody. Kasační stížnost je přípustná.

Nejvyšší správní soud poté přistoupil tedy k věcnému přezkumu napadeného rozsudku, vázán rozsahem i důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu správního spisu vyplynulo, že stěžovatel požádal o azyl z důvodu finančních problémů souvisejících s neúspěšným a neoficiálním podnikáním spočívajícím v doprovázení nákladu ovoce, jakož i s tím souvisejícím vydíráním ze strany soukromých osob. Rovněž sdělil, že nemohl získat zastání u státních institucí, a proto odjel do České republiky, neboť hodlá změnit svůj život. Svou žádost pak doplnil při pohovoru, v němž uvedl, že na Ukrajině nemohl získat práci z důvodu své ruské národnosti; pracoval jako fotbalový trenér mládeže. Stěžovatel dále tvrdil, že z důvodu účasti na studentské stávce byl připuštěn ke státním zkouškám až za rok po plánovaném termínu; vysokou školu pak úspěšně ukončil.

Ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

S ohledem na skutečnost, že žalovaný vycházel z výpovědí stěžovatele a informací, které shromáždil ohledně politické ekonomické situace i stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, zejména ze zpráv Ministerstva zahraničí USA o stavu dodržování lidských práv na Ukrajině ze dne 25. 2. 2004, materiálů Ministerstva vnitra Velké Británie z října 2002 a dubna 2003, jakož i z databáze České tiskové kanceláře, jakož i na skutečnost, že stěžovatel nebyl pro svou účast na studentské stávce nijak perzekuován a že vysokou školu úspěšně ukončil, Nejvyšší správní soud neshledal, že by skutková zjištění, z nichž žalovaný

v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu. Naopak je toho názoru, že zjištění učiněná žalovaným vycházejí zejména ze skutečností, které sdělil sám stěžovatel. Nebylo rovněž zjištěno, že by při zjišťování skutkové podstaty byl žalovaným porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem, a že by tato skutečnost mohla ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a nelze ani dovodit, že by napadené rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Žalovaný musí umožnit žadateli o azyl sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné, avšak není jeho úkolem předestírat důvody, pro které je azyl obvykle poskytován. Tímto způsobem žalovaný v případě stěžovatele postupoval. Skutkový stav tak byl zjištěn řádně a přesně a důkazy, které si žalovaný opatřil, jsou pro posouzení daného případu dostačující. Skutečnosti tvrzené stěžovatelem v žádosti o azyl („obava o život a zdraví související s určitou částkou peněz“, „vůle změnit vlastní život právě v ČR“, následně domnělá diskriminace související s ruskou národností stěžovatele, účast na stávce studentů, odklad závěrečných zkoušek) byly tedy žalovanému známy, neposoudil je však jako natolik závažné, aby odůvodňovaly udělení azylu ve smyslu § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu.

Dle názoru Nejvyššího správního soudu krajský soud proto nepochybil, když se s rozhodnutím žalovaného ztotožnil. Důvody tvrzené ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. v posuzované věci neshledal, a proto mu nezbyvá než konstatovat, že žalovaný postupoval v souladu se zákonem, dodržel zákonná procesní pravidla a že jeho rozhodnutí není v rozporu s pravidly logického usuzování a neodporuje ani zákazu libovůle ve správním rozhodování.

Pokud dále stěžovatel s odkazem na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tvrdil, že řízení před krajským soudem trpí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů rozhodnutí, popřípadě pro jinou vadu řízení před soudem, mohla-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, pak i tato námitka je sice přípustnou, neboť směřuje proti přezkumu, jak jej provedl krajský soud, není však důvodnou. Rozhodnutí krajského soudu je zcela srozumitelné a netrpí ani nedostatkem důvodů rozhodnutí. Pokud soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného je v souladu se zákonem, přičemž jak rozhodnutí žalovaného, tak soudu, je podrobně odůvodněno, Nejvyšší správní soud nemá, čeho by mu vytknul. Stěžovatel za namítanou vadu považuje skutečnost, že neměl možnost obeznámit se bez pomoci třetích osob s obsahem soudních listin, nedostával rozhodnutí soudu ve své mateřštině, a tak bylo neúměrně ztíženo jeho procesní postavení.

Jak vyplynulo z obsahu soudního spisu, stěžovateli byl k ochraně jeho právních zájmů pro řízení před krajským soudem ustanoven advokát, ve své žalobě ze dne 16. 6. 2004 psané v českém jazyce tlumočníka nepožadoval, v žádosti o azyl ze dne 9. 11. 2003 mj. uvedl, že je schopen se dorozumět i v českém jazyce, o žalobě bylo rozhodnuto bez nařízení jednání. S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že v daném případě nevyplynula ze stěžovatelova jednání v průběhu soudního řízení potřeba ustanovení tlumočníka, a proto neshledal ani tuto jeho námitku za opodstatněnou.

Pro úplnost odkazuje Nejvyšší správní soud na svůj rozsudek ze dne 15. 10. 2003, č. j. 6 Azs 10/2003 - 37, publikovaný ve Sbírce NSS pod číslem 120/2004, v němž se vyjádřil tak, že reaguje-li cizinec v řízení před soudem na úkony soudu činěné v českém jazyce svými podáními činěnými rovněž v českém jazyce, nejsou dány důvody stanovené v § 18 odst. 2 o. s. ř. pro ustanovení tlumočníka, neboť toho není potřeba. Dále na rozsudek ze dne 22. 10. 2003, č. j. 3 Azs 18/2003 - 41, publikovaný ve Sbírce NSS pod číslem 177/2004,

podle kterého, rozhoduje-li soud při splnění podmínek § 51 s. ř. s. o věci samé bez nařízení jednání a potřeba nařízení jednání přitom nevyplynula ani ze spisu, není nutné ustanovovat účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, tlumočníka, nevyšla-li potřeba ustanovení tlumočníka pro řízení před soudem v takovém případě ani jinak najevo.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatel, který neměl v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti. Stěžovateli byl pro toto řízení před soudem ustanoven soudem zástupce advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Právní zástupkyně stěžovatele na opětovnou výzvu Nejvyššího správního soudu nespecifikovala, jaké úkony právní pomoci v řízení o kasační stížnosti učinila, a zda je plátcem DPH. Přesto soud určil odměnu advokátky částkou 2100 Kč za jeden úkon právní služby), a sice za doplnění kasační stížnosti ze dne 18. 9. 2006 (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f/, § 11 odst. 1 písm. d/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění vyhlášky číslo 276/2006 Sb.), a dále 1 x 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 3 této vyhlášky). Celkem tedy odměna advokátky činí 2400 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejso** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. ledna 2007

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu